



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ЕО-36- /.....07.10.....2024 г.

ДО
Д-Р ГЕОРГИ ТАХОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БУЛ. „ХРИСТО БОТЕВ“ № 55
1606 ГР. СОФИЯ

На Ваш изх. № 0403-212/20.09.2024 г.

Относно: Второ изменение на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г.

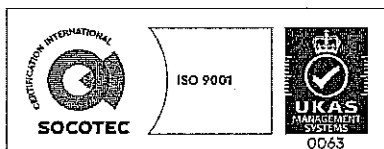
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТАХОВ,

Във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) с вх. № ЕО-36/20.09.2024 г. на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) от Министерството на земеделието и храните уведомление по чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата по ЕО) и чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), за второ изменение на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., на основание чл. 6а, т. 1, буква „г“ от същата наредба и Заповед № РД-557/01.08.2023 г. на министъра на околната среда и водите, Ви уведомявам следното:

Второто изменение на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. попада в обхвата на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Със Становище по екологична оценка (ЕО) № 5-4/20.09.2023 г. на министъра на околната среда и водите е съгласуван Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони (СПРЗСР) 2023-2027 г. по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). С писмо изх. № ЕО-36/29.11.2023 г. е съгласувано първото изменение на СПРЗСР 2023-2027 г.

Второто изменение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони – 2023-2027 г. включва следните изменения:



София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33



I. Изменения в стандартите за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС), в раздела за предварителните условия от СПРЗСР 2023-2027 г.:

1.1. Промяната в стандарт за ДЗЕС 6 „Поддържане на минимална почвена покривка през периоди, които са най-чувствителни“ касае отпадане на зимния чувствителен период за наличие на растителна покривка и скъсяване на летния с един месец (от 1 юни до 30 септември). Дава се възможност на земеделските стопани при изпълнението на стандарта да осигурят последваща култура в рамките на: 2 седмици след премахването на предходната растителна покривка и 3 седмици след премахването на предходната растителна покривка само за площите с последваща култура рапица;

1.2. Промяната в стандарт за ДЗЕС 7 „Ротация на културите върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода или диверсификация на културите“ дава възможност на земеделските стопани да изберат да приложат или ротация, или диверсификация на културите, като се спазват изискванията, посочени в измененото Приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115 в Регламент (ЕС) 2024/1468 на ЕП и на Съвета от 14.05.2024 година за изменение на регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116;

1.3. Промяната в стандарт за ДЗЕС 8 „Запазване на непроизводствени обекти и площи за подобряване на биологичното разнообразие в земеделското стопанство“ касае запазване на съществуващите особености на ландшафта (отделни дървета, дървета в редица, синори, живи плетове или дървета в група) и тераси, както и отпадане на изискването за заделянето на определен дял от обработваемата земя като непроизводствени площи.

II. Изменения в интервенциите по чл. 16 „Видове интервенции под формата на директни плащания“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (Регламент (ЕС) 2021/2115):

2.1. Интервенция **I.B.2** „Еко схема за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура“. В интервенцията се структурират 2 екологични практики – екологична практика 1: Поддържане на екологична инфраструктура и непроизводствени площи и екологична практика 2: Създаване на буферни ивици в обработваеми земи. В обхвата на екологична практика 1 се допълва възможност за поддържане на обработваемите земи под угар (площите с угари по интервенцията се ограничават до 7% от обработваемите земи в стопанството) и поддържане на площи в райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността. В обхвата на буферните ивици се уточнява, че елементът може да включва различни видове буферни ивици, включително и ивици, заети с естествена растителност по краищата на парцелите с трайни насаждения. В екологична практика 2 се определя, че се включва създаване на буферни ивици в обработваеми земи и се дефинират параметрите на новосъздадените буферни ивици. Размер на буферните ивици – ширина от 1 м. до 20 м. Буферните ивици могат да включват различни варианти за покритие – естествена растителност, угар, специфична растителност (включително цъфтящи растения) без използване на инвазивни видове. За новите елементи и екологични практики са дефинирани различни индикативни ставки и са включени стойности на индикативните площи, които се очаква да бъдат включени в интервенцията.

2.2. Интервенция **I.B.3** „Еко схема за запазване и възстановяване на почвения потенциал – насърчаване на зелено торене и органично наторяване“. В интервенцията се извършва техническо прецизиране на използваната терминология – терминът „органични подобрители“ се прецизира на „органични торове и подобрители на почвата“.

2.3. Интервенция **I.B.5** „Еко схема за екологично поддържане на трайните насаждения“. В интервенцията се заличава земеделската практика за поддържане на ивици, заети с естествена растителност по крайщата на парцелите с трайни насаждения, като този елемент се прехвърля като една от възможностите за буферни ивици в интервенцията I.B.2 „Еко схема за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура“.

2.4. Интервенция **I.B.6** „Еко схема за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи“. Посредством предложените изменения в еко схемата се цели от 2025 г. в обхвата на интервенцията да се включат и обработваеми земи, заети с фуражни култури и/или протеинови култури, като към момента на заявяване на еко схемата земеделският стопанин следва да има съотношение на пасищни животни към заявените площи в размер от 0.3 до 1 ЖЕ/ха.

2.5. Интервенцията **I.B.17** „Обвързано с производството подпомагане на доходите за оранжерийно производство“. В интервенцията се запазва начинът на прилагане на подпомагането с единна ставка, както е осъществен през първите две кампании на СПРЗСР 2023-2027 г.

2.6. Интервенция **I.B.20** „Обвързано с производството подпомагане на доходите за картофи за производство на нишесте“. Бюджетът, определен по интервенцията I.B.20 „Обвързано с производството подпомагане на доходите за картофи за производство на нишесте“, ще бъде прехвърлен към интервенцията I.B.21 „Обвързано с производството подпомагане на доходите за производство на семена от картофи“.

III. Изменения в интервенциите по чл. 42 „Видове интервенции в някои сектори“ от Регламент (ЕС) 2021/2115:

3.1. Интервенциите **I.D.1** „Преструктуриране и конверсия на лозя“, **I.D.2** „Инвестиции в лозаро-винарския сектор“ и **I.D.5** „Инвестиции в екологични съоръжения“. Предложението е за по-голяма гъвкавост относно начина за възстановяване на разходите, без да се променя досегашният подход – на база разходо-оправдателни документи, предоставени от бенефициерите за всеки одобрен разход.

3.2. Във връзка с препоръка за уеднаквяване на така наречените Custom Unit of Measurement (UoM) България коригира три от мерните единици за 0.37 по две от интервенциите за сектора на пчеларството. **I.E.6** – „Действия за подпомагане на лабораториите за анализ на пчелните продукти, загубата на пчели или спада на производителността, както и потенциално токсичните за пчелите вещества“ по отношение на: - Средната сума за подпомагане на изследвана партида за физикохимични анализи 0.37 „Samples“; - Средната сума за подпомагане на изследвана партида за остатъци от пестициди - 0.37 „Samples“. **I.E.7** – „Действия за запазване или увеличаване на наличния брой пчелни кошери в Съюза, включително развъждане на пчели“. Средна единична сума за подпомагане на пчелна майка – 0.37 „Queen bees“ и Средна единична сума за подпомагане за рояк (отводка) – 0.37 „Bees“.

IV. Изменения в интервенциите по чл. 69 „Видове интервенции в областта на развитието на селските райони“ от Регламент (ЕС) 2021/2115:

4.1. Интервенция **II.A.10** „Подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия чрез прилагане на практики за интегрирано производство“. Добавя се възможност задължението за обучение да се счита за изпълнено и когато земеделският стопанин е упълномощил друго лице. Прецизират се възможностите и задълженията на земеделските стопани при изпълнението и спазването на многогодишните ангажименти. Изменят се изисквания във връзка с площите, като се цели да се осигури необходимата гъвкавост за земеделските стопани. Площите в ангажимент могат да бъдат разширявани с нови площи в периода на изпълнение на този ангажимент, когато тези нови площи отговарят на условията за одобрение за участие.

4.2. Интервенция **II.A.4.** „Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия“. Добавя се възможност задължението за обучение да се счита за изпълнено и когато земеделският стопанин е упълномощил друго лице. Конкретизират се изисквания във връзка с изпълнението на предварителни условия, след утвърждаването на Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони, утвърдена със съвместна заповед на министъра на земеделието и храните и министъра на околната среда и водите. Променя се текстът относно допустимите стопанства.

4.3. Интервенция **II.A.5.** „Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство“. Добавя се възможност задължението за обучение да се счита за изпълнено и когато земеделският стопанин е упълномощил друго лице. Конкретизират се изисквания във връзка с изпълнението на предварителни условия, след утвърждаването на Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони, утвърдена със съвместна заповед на министъра на земеделието и храните и министъра на околната среда и водите.

4.4. Интервенция **II.A.8.** „Поддържане на местообитанията на червогущата гъска (*Branta ruficollis*), Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи“. Аналогично на интервенциите с многогодишни ангажименти се предоставя възможност за намаление на площите в ангажимент.

4.5. Интервенция **II.B.1.** „Плащания за земеделски земи в зони от Natura 2000“. В допълнителните документи към СПРЗСР 2023-2027 г., в обхвата на подпомагане по интервенцията, се включват още защитени зони по Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, одобрени със заповеди на министъра на околната среда и водите и обнародвани в „Държавен вестник“ след първото одобрение на СПРЗСР 2023-2027 г., с включени изчисления на компенсаторните плащания за забраните за земеделски дейности за тези зони.

4.6. Интервенция **II.AE.3.** „Възстановяване и поддържане на деградирани пасищни територии“. Уточнява се, че задължението за обучение може да бъде изпълнено и от съответното упълномощено лице. Аналогично на интервенциите с многогодишни ангажименти се предоставя възможност за намаление на площите в ангажимент. Конкретизират се изисквания във връзка с изпълнението на предварителни условия, след утвърждаването на Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони, утвърдена със съвместна заповед на министъра на земеделието и храните и министъра на околната среда и водите.

4.7. Интервенция **II.A.12.** „Насърчаване на естественото опрашване“. Прецизират се текстове по отношение на изискването за не намаляване на броя на отглежданите пчелни семейства и подходящата растителност за извършване на дейността, базирано на преобладаваща естествена растителност. Заличава се изискването за водене на допълнителен дневник, като контролът за извършваните дейности ще се извършва въз основа на предвидените дневници в националното законодателство при отглеждане на пчелни семейства. Конкретизират се разпоредби в списъка с приложимите задължителни национални стандарти, съответно Закон за пчеларството и Наредба № 13 от 26 август 2016 г. Предлага се промяна в продължителността на ангажимента по операция 2 „Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)“ – 1 година. Във връзка с предложението за промяна в продължителността на ангажимента по операция 2 се прецизират условията за подновяване на пчелните майки.

4.8. Интервенция **II.A.2.** „Хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност“. Предоставя се възможност на ветеринарния лекар, обслужващ

животновъдния обект да прецени дали следва да бъде назначено вземане на кръвни проби с цел определяне здравния статус на животните и необходимостта от извършване на допълнителна ваксинация.

4.9. Интервенция **II.A.6.** „Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство“. Добавя се възможност задължението за обучение да се счита за изпълнено и когато земеделският стопанин е упълномощил друго лице или е доказал опит. Прецизират се текстове по отношение на приложимостта в периода на многогодишния ангажимент на допустимите за подпомагане породи животни. Конкретизират се изисквания във връзка с изпълнението на предварителни условия, след утвърждаването на Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони, утвърдена със съвместна заповед на министъра на земеделието и храните и министъра на околната среда и водите. Предлага се промяна в продължителността на ангажимента на 1 година от 2025 г. Извършва се промяна в нивата на подпомагане, считано от 2025 г., и се прецизират текстове, свързани с изпълняваните ангажименти.

4.10. Интервенция **II.A.1** „Биологично растениевъдство“. В операция „Плащания за преминаване към биологично растениевъдство“ се добавя възможност задължението за обучение в областта на биологичното производство или агроекологично обучение в областта на земеделието да се счита за изпълнено и когато земеделският стопанин е упълномощил друго лице или докаже придобит опит от предходен ангажимент. В операция „Плащания за поддържане на биологично растениевъдство“ се добавя текст, с който се дава възможност на земеделските стопани, чиито насаждения са засегнати от непреодолима сила и извънредни обстоятелства, да не предоставят доказателства за добита и реализирана биологична продукция. Изменят се изисквания във връзка с площите, като се цели да се осигури необходимата гъвкавост за земеделските стопани. Площите в ангажимент могат да бъдат разширявани с нови площи в периода на изпълнение на този ангажимент, когато тези нови площи отговарят на условията за одобрение за участие.

4.11. Интервенция **II.A.9** „Биологично пчеларство“. По операция „Плащания за преминаване към биологично пчеларство“ се добавя възможност задължението за обучение в областта на биологичното производство или агроекологично обучение в областта на земеделието да се счита за изпълнено и когато земеделският стопанин е упълномощил друго лице или докаже придобит опит от предходен ангажимент.

4.12. Подраздел 4.6. „Финансови инструменти“: Текстът е прецизиран, като е уточнено, че финансовите инструменти ще бъдат възложени за изпълнение на субект по чл. 59 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика. Функциите по изпълнение на финансовия инструмент ще бъдат възложени чрез сключване на финансово споразумение между Управляващия орган, Разплащателна агенция и избрания субект. Във всички интервенции, в които е предвидено тяхното прилагане и чрез финансов инструмент, са прецизирани съответните текстове в съответствие с предложеният по-горе текст.

4.13. В следните интервенции са направени технически корекции, изразяващи се в замяната на наименованието на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) с новото наименование - Европейските фондове при споделено управление (ЕФСУ) и прецизиране на текстовете, свързани с прилагането на финансовите инструменти в съответствие с промените в текстовете на интервенция 4.6 „Финансови инструменти“, за които е приложимо: **II.G.1** „Инвестиции в земеделските стопанства“; **II.G.1.1** „Инвестиции

в земеделските стопанства насочени към опазване на компонентите на околната среда“;

П.Г.2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“; **П.Г.2.1** „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“; **П.Г.3** „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“; **П.Г.4** „Възстановяването на земеделски потенциал след природни бедствия или катастрофични събития и инвестиции в подходящи превантивни действия“; **П.Г.5** „Инвестиции в инфраструктура за напояване“; **П.Д.1** „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“; **П.Д.2** „Подпомагане на много малки земеделски стопанства“.

4.14. В интервенция **П.Г.1**, **П.Г.1.1.**, **П.Г.2** са направени и технически корекции по отношение на категоризацията на кандидатите, във връзка с отпадането на текстовете с 1-вото изменение на СПРЗСР 2023-2027 г.

4.15. В интервенция **П.Г.1.1.** е добавено и описание на обхвата на допустимите общи разходи, с цел уеднаквяване с другите инвестиционни интервенции, за които те са допустими.

4.16. В интервенция **П.Д.3** „Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство“ е добавен текст, определящ принципите на приоритизиране на проектите, като чрез критериите се цели и подпомагане на проекти с по-висока добавена стойност. Предложението за изменение е направено с цел допълване и прецизиране на текстовете съобразно тези на интервенцията от официално одобреното от ЕК 1-то изменение на СПРЗСР 2023-2027 г.

4.17. В интервенция **П.Ж.3** „Подкрепа на организации на производители или групи от производители описанието на секторите, в които се подпомагат групи и организации на производители,“ е заменено с препратка към Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007.

4.18. Интервенция **П.Г.10** „Залесяване и възстановяване“. Предложението за изменение касае добавяне на изискуемите принципи за определяне на критериите за подбор и е предвидена допустимост на общи разходи, с цел прецизиране на първоначалният текст на интервенцията.

4.19. Интервенция **П.Г.11** „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“. Предложението за изменение касае добавяне на изискуемите принципи за определяне на критериите за подбор и е предвидена допустимост на общи разходи, с цел прецизиране на първоначалният текст на интервенцията.

4.20. Интервенция **П.Г.12** „Подобряване на здравословното състояние и устойчивостта на горските екосистеми чрез подпомагане провеждането на сечи в горските територии“. Предложението за изменение касае добавяне на изискуемите принципи за определяне на критериите за подбор и е предвидена допустимост на общи разходи, с цел прецизиране на първоначалният текст на интервенцията.

4.21. Интервенция **П.Г.13** „Намаляване загубата на биологично разнообразие, опазване на горските местообитания и намаляване на незаконните дейности в горските територии“. Предложението за изменение касае добавяне на изискуемите принципи за определяне на критериите за подбор, с цел прецизиране на първоначалния текст на интервенцията. Също така се заличава текста: „...Максималният размер на общите допустими разходи целия период на прилагане на СП (2023-2027) по тази интервенция не може да надвишава левовата равностойност на 600 000 евро за бенефициентите, които помежду си са предприятия партньори или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средни предприятия“, тъй като няма отношение към интервенцията.

4.22. Интервенция **П.Г.14** „Първична преработка на дървесина“. Предложението за изменение касае добавяне на изискуемите принципи за определяне на критериите за подбор и е предвидена допустимост на общи разходи, с цел прецизиране на първоначалният текст на интервенцията.

4.23. Интервенция **П.Г.6** „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“. Прецизиран е един от принципите при определяне на критериите за подбор въз основа на проведена допълнителна комуникация с НСОРБ. Принципът „Степен на приоритетност на проекта, съгласно плана за развитие на съответната община, в низходящ ред“ се заменя със „Съответствие на проекта и неговата цел с целите/приоритетите заложи в плана за интегрирано развитие на съответната община“. Прецизиран е и обхватът на допустимите общи разходи, свързани с проекта, като е допълнено, че същите не трябва да надхвърлят 12 на сто от сумата на инвестиционните разходи по проекта. Прецизиран е Раздел „Условия за допустимост“, и по-конкретно, текстът: „Дейности за строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици, тротоари и съоръжения, и принадлежностите към тях са допустими, ако са изградени или реконструирани ВиК системите или не се предвижда да се изграждат или реконструират ВиК системи за период от седем години от датата на кандидатстване.“ се заменя с „Дейности за строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици, тротоари и съоръжения, и принадлежностите към тях са допустими, ако са изградени или реконструирани ВиК системите или не се предвижда да се изграждат или реконструират ВиК системи от въвеждане в експлоатация на инвестицията по сключеният договор до края на мониторинговия период“.

4.24. Интервенция **П.И.1** „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“. С одобреното първо изменение на СПРЗСР 2023-2027 г. е направена промяна в интервенция „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“, с която е предвидена възможност за предоставяне на съветнически пакети (СП) № 1 и № 11 и на кандидати и бенефициенти по новата интервенция П.Д.5 - Стартова помощ за установяване на нови земеделски стопани в селското стопанство (също включена за първи път с първото изменение). Във връзка с одобреното изменение на СП № 1 и СП № 11 е необходимо да се актуализират текстовете в т. I, т. II и т. III на интервенция П.И.1. „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“, като се добавят новите земеделски стопани в описанието за допустима целева група. С предложението за второ изменение на СПРЗСР 2023-2027 г. също така е необходимо да се актуализира текстът в интервенцията, предвиждащ възможността за провеждане на процедура на вътрешно изключване за избор на съветнически организации, които ще предоставят СП № 1 и СП № 11 и за нови земеделски стопани до приключване на първа процедура, чрез подбор на проектни предложения за предоставяне на съветнически пакети, по аналогия за млади и малки земеделски стопани. През 2025 г. Управляващият орган предвижда да стартира прием по интервенция П.И.1. „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ за всички съветнически пакети, насочен както към публични, така и към частни съветнически организации/индивидуални съветници. В интервенцията П.И.1. „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“, на одобрения СПРЗСР 2023-2027 г., е включен СП № 12 „Предоставянето на съвети относно възможностите за създаване, развитие и внедряване на иновации/иновативни проекти вкл. чрез участие в оперативни групи в рамките на ЕПИ/подкрепа за подготовка на проекти на оперативни групи“. Управляващият орган предлага СП № 12 да бъде разделен на четири под-пакета (12а, 12б, 12в, 12г), както следва: Съветнически пакет № 12А Предоставянето на консултантски услуги относно възможностите за създаване, развитие и внедряване на иновации в т.ч.: Европейското партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост (EIP-AGRI) и възможности за създаване и развитие на иновации и други възможностите за създаване,

развитие и внедряване на иновации. Съветнически пакет № 12Б „Предоставянето на консултантски услуги относно подготовка и подаване на проектно предложение за кандидатстване в първа стъпка по интервенция „Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ“. Съветнически пакет № 12В „Предоставянето на консултантски услуги относно подготовка и подаване на проектно предложение за кандидатстване във втора стъпка по интервенция „Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ“ за обединения, получили съветнически пакет 12Б или одобрени за изпълнение на първа стъпка по интервенция „Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ“. Съветнически пакет № 12Г „Предоставянето на консултантски услуги относно подготовка и подаване на проектно предложение за кандидатстване във втора стъпка по интервенция „Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ“ за обединения, които не са одобрени за изпълнение на проект в първа стъпка по интервенция „Подкрепа за оперативни групи в рамките на ЕПИ“ и които не са получили съветнически пакет 12Б“.

4.25. Интервенция **II.II.2.** „Професионално обучение и придобиване на знания“. Прецизират се текстовете в описанието на интервенция II.II.2 „Професионално обучение и придобиване на знания“, касаещи начина на прилагане на мярката и провеждането на процедура за избор на обучителни организации.

4.26. Водено от общностите местно развитие (ВОМР). По подхода ВОМР е постигнато споразумение между УО на програмите, финансиращи подхода за нов механизъм на прилагане на подхода. Изготвена е „Концепция за реализиране на подхода ВОМР през програмен период 2021 – 2027 г.“, подписана от директора на дирекция „Централно координационно звено“ на Министерство на финансите и от ръководителите на УО на ПРЧР, ПКИП, ПО и ПОС. Съгласно предложеният нов механизъм на прилагане се преминава към еднофондово финансиране на подхода ВОМР със средства от ЕЗФРСР и допълващо финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд+ (ЕСФ+). УО на програми ПРЧР, ПКИП, ПО и ПОС запазват заделения за ВОМР финансов ресурс, като ще го разпределят за териториите на МИГ, включили финансиране по съответните програми. Разпределението на средствата от допълващото финансиране ще се извършва на централно ниво от УО на съответните програми. Изпълнението на подхода със средства от ЕЗФРСР ще се осъществява като УО на СПРЗСР изготвя и публикува Насоки, включващи Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение на проекти, изготвени от УО на ПРЧР, ПКИП, ПО и ПОС. За изпълнение на стратегиите си за ВОМР МИГ разработват Насоки за кандидатстване и обявяват приеми на проектни предложения, финансирани от ЕЗФРСР. МИГ провеждат процедури за подбор на проекти, финансирани от ЕЗФРСР. Оценката на проектните предложения, извършена от МИГ, се проверява от Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция (ДФЗ). Договорите по всички проекти, финансирани от ЕЗФРСР се сключват от ДФЗ. Отчитането, верифицирането и мониторингът на проектите се извършва от МИГ и ДФЗ. Плащанията по проектите се извършват от ДФЗ. Финансирането на стратегиите за ВОМР от останалите фондове (ЕФРР и ЕСФ+) ще се извършва на централно ниво, чрез допълващо финансиране. За да бъдат спазени разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060, предлагам в СПРЗСР 2023 – 2027 г. се извършва предложената от УО на СПРЗСР промяна на текста по подхода ВОМР, като се отразява новият механизъм на прилагане и отпада определянето на ЕЗФРСР за „водещ фонд“.

V. Прехвърляне на средства между интервенции, финансирани чрез ЕЗФРСР. Управляващият орган предлага да бъде пренасочен финансов ресурс в размер на 10 млн. евро от интервенция II.AE.3. към интервенция II.A.6., като се очаква тази релокация да допринесе допълнително за устойчивостта на стопанствата, съответно увеличаване на броя на отглежданите животни от тези породи. Остатъкният бюджет в интервенция II.AE.3. ще бъде достатъчен да обезпечи поетите вече ангажименти от страна на земеделските стопани до края на програмния период, както и да осигури финансово поемането на нови такива от

2025 г. Работата на УО по отношение на прецизиране на условията по интервенцията ще продължи, така че да насърчи земеделските стопани да подобряват пасищния потенциал в такива площи.

VI. „Хоризонтални“ части на СПРЗСР 2023-2027 г. – „Техническа помощ“ и „Национална ОСП мрежа“, технически корекции във връзка с уеднаквяване на показатели. В обхвата на раздел 4.3, елемент „Техническа помощ“ от СПРЗСР 2023-2027 г., в под-раздел 4.3.2 „Обхват и индикативно планиране на дейностите“ са извършени допълнения на допустимите дейности. В обхвата на раздел 4.4 „Национална ОСП мрежа“, подраздел 4.4.2 „Структура, управление и функциониране на Националната ОСП мрежа (Structure, governance and operation of the National CAP Network)“ се допълва текстът, касаещ функциите на Звено за управление на Националната ОСП мрежа, а именно: съгласно разписаната към момента възможност функциите на Звено могат да бъдат извършвани от външен изпълнител, нает чрез обществена поръчка. Настоящото предложение предвижда да бъде добавена и втора опция, а именно: или функциите да бъдат извършвани от УО на СПРЗСР по-конкретно от отдел на дирекция „Развитие на селските райони“. В Раздел 4 „Общи части на СПРЗСР 2023-2027“ се добавя текст, чрез който се дава възможност да бъдат приоритизирани проектни предложения на земеделски стопани, които са с установени трайни увреждания.

VII. Предварителни условия в социалната сфера. Съгласно разпоредбите на чл. 14 от Регламент (ЕО) 2021/2115 от 1 януари 2025 г. земеделските стопани и другите бенефициери, които получават директни плащания по глава II или годишни плащания съгласно членове 70, 71 и 72 от същия регламент, ще подлежат на административна санкция, ако не спазват изискванията, свързани с приложимите условия на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV от този регламент. Във връзка с изпълнение на това изискване в раздел 7.5 „Предварителни условия в социалната сфера“ от СПРЗСР 2023-2027 г., в подраздел 7.5.2 „Описание на системата от санкции за предварителните условия в социалната сфера“ се допълва със следния текст: „Във връзка с установяването на механизма за предварителни условия в социалната сфера от 01 януари 2025 г. в България, компетентните институции по прилагането ѝ - Държавен фонд „Земеделие“- Разплащателна агенция и Министерство на труда и социалната политика - Изпълнителна Агенция „Главна инспекция по труда“, ще сключат споразумение за сътрудничество“. Информацията за установените нарушения резултатите от контроли и процедури, водещи до административни/правни санкции, наложени на бенефициенти по ОСП и оценката за неспазването на изискванията се предоставя ежегодно на Държавен фонд „Земеделие“. Установените нарушения ще бъдат определени, като се взема предвид тяхната степен, тежест и продължителност. За бенефициентите, които не спазват тези изисквания, се прилагат пропорционални, ефективни и възпиращи санкции.

VIII. Промени в Раздел 7 на СПРЗСР 2023-2027 г. Прецизиране на текстове в Раздел 7, свързани с поясняване на сроковете за възстановяване на неправомерни разходи в случаите на нередност или небрежност, извършена от бенефициентите и сроковете за издаване на актове за възстановяване.

Според представената информация, предложените изменения в СПРЗСР 2023-2027 г. са одобрени на проведеното в периода 12-13 септември 2024 г. присъствено заседание на Комитета за наблюдение на СПРЗСР 2023 – 2027 г.

Предложените изменения на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони – 2023-2027 г., не попадат в обхвата на чл. 85, ал. 1 и ал. 2 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС). Измененията не определят рамката за развитие на конкретни инвестиционни предложения по Приложение № 1 и Приложение № 2 на ЗООС и не представляват изменения, които да доведат до значително отрицателно въздействие върху околната среда. Същите не попадат и в позициите на чл. 2, ал. 1 и ал. 2 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, поради

което няма основание да се изисква провеждане на регламентираните в Глава шеста от ЗООС процедури по екологична оценка – задължителна екологична оценка или преценяване на необходимостта от извършване на такава.

Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони – 2023-2027 г. е с национален обхват, така че и проектът за неговото изменение касае всички защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитените зони съгласно Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) от Националната екологична мрежа Натура 2000. В тази връзка извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, във връзка с чл. 12, ал. 2 и 4 от същата показва, че реализирането на проекта за второто изменение на СПРЗСР за периода 2023-2027 г. е допустимо при съобразяване на произтичащите от него планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от ЗБР и с утвърдените планове за управлението им.

Предвид гореизложеното, отчитайки характера на изменението на СПРЗСР няма вероятност от отрицателно въздействие върху целите и предмета на опазване на защитените зони – на природни местообитания и местообитания на видове поради трайно и необратимо унищожаване/увреждане и/или трансформация на природни местообитания и местообитания на видове, поради възпрепятстване на тяхната миграция и естественото им разпространение, вкл. и върху техните популации в резултат от трайни и необратими шумови и/или други антропогенни въздействия. Няма вероятност и от нарушаване на кохерентността на защитените зони от мрежата Натура 2000, както и от кумулиране на отрицателни въздействия от настоящия проект в комбинация с други минали, настоящи и очаквани бъдещи планове, проекти, програми или инвестиционни намерения върху тях.

В тази връзка, на основание чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС Ви уведомявам, че за проекта за второто изменение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. **преценката** на компетентния орган е, че **не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС.**

Настоящото писмо се отнася само за заявените параметри в проекта за изменение на плана и не отменя необходимостта от получаване на съгласувания или разрешителни, предвидени в други закони и подзаконовни нормативни актове.

При всички случаи на промяна в параметрите на проекта за изменение на СПРЗСР 2023-2027г. или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящото писмо, възложителят е длъжен да уведоми незабавно компетентния орган за промените.

ВИКТОР СТАНАСОВ

Заместник министър на околната среда и водите